నల్లచీమ

అనగనగా ఒక నల్లచీమ. ఆ నల్లచీమ ఒక రోజు ఏం చేసిందంటే, సింహం రాజు గారిని చూడడానికి రాజగుహకు వెళ్లింది.

రాజుగారి 'గుహ' అంటే మాటలా? మందీ మార్బలం... కాపలదారులు! అంత సులభంగా చీమకు గుహ ప్రవేశం దొరుకుతుందా?

ప్రధాన కాపలదారైన తేలు మన నల్లచీమను మొదటి ద్వారం దగ్గరే ఆపేసింది.

"దండాలు తేలన్నా. జెర లోపలికి పోనియ్యి" అని నల్ల చీమ బతిమలాడింది.

తేలుకు తోకలో విషం ఉంటుంది కదా! ఆ తోకను అటూ ఇటూ ఆడించింది తేలు. అంటే, పరిహాసం అన్నమాట. 'నీ బతుక్కు రాజదర్శనమా' అని గేలి.

నల్లచీమ కష్టాల్లో ఉంది కదా – పరిహాసాల్నీ, పరుషపదాల్నీ పట్టించుకుంటుందా? పట్టించుకోదు. పదే పదే బతిమలాడింది. పబ్బతి పట్టింది.

"తేలన్న, జెర దయ చూడన్నా" అని ప్రాధేయపడింది.

తేలన్న దయ చూడలే, ధర్మం చూడలే. తోక ఆడించడం ఆపలే.

"పో...పో...' అని కసురు.

"జెర పోనియ్యి తేలన్నా.నీకు దండం పెడ్తా.కాళ్ళు మొక్కుతా. శానా ఆపదల ఉన్నా రాజుగారి దర్శనం చేసుకోవాలె. జెర ఇడువు తేలన్నా."

నల్లచీమ ఎంత మొరపెట్టుకున్నా తేలు ససేమిరా వింటేనా? విన్లేదు. దూరంగా తరిమేసింది.

"రాజదర్శనం కావాలట...రాజ దర్శనం! చీమకీ, దోమకీ రాజ దర్శనమే" అని కసురుకుంది.

దగ్గరలో చెట్టుకొమ్మ మీద కూర్చున్న ఓ పిచ్చుక అదంతా గమనిస్తోంది.

చీమను చూసి పిచ్చుకకు జాలేసింది. అయ్యో పాపం! నల్లచీమ ఎన్నికష్టాల్లో ఉన్నదో కదా, అందుకే రాజదర్శనానికి వచ్చింది అనుకుంది.

కొమ్మమీద నుంచి కిందికి దూకి, గెంతుకుంటూ గెంతుకుంటూ చీమను సమీపించి, "తేలు నిన్ను ఊరకే లోనికి పోనిస్తుందా చీమబావా! లంచం ఏమన్నా తీసుకొని రావొద్దూ!" అని అడిగింది.

"లంచమా! లంచం ఇచ్చే పరిస్థితిలో ఉంటే ఇక్కడిదాకా ఎందుకు వస్తును. ఈ తేలుతో ఇన్ని మాటలెందుకు పడ్తును" అన్నది నల్లచీమ దీనంగా.

"నీకొచ్చిన కష్టమేమిటి? రాజదర్శనానికి ఎందుకొచ్చావ్ చీమబావా!" ఆత్మీయంగా అడిగింది పిచ్చుక.

అట్లా పిచ్చుక అడిగేసరికి కడుపులోని బాధంతా వెల్లబోసుకుంది నల్లచీమ.వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

"ఏం చెప్పను బావా! మా ఆశలు ఆడియాసలైనాయి. మా బతుకులు బజార్నపడినై. పత్తికి బాగా గిరాకీ ఉన్నది కదా అని ఈ ఏడు చాలా మందిమి పత్తి వేసినం. మా పొలాలల్లో ఏపుగా పెరిగిన పత్తిపంటను చూసి 'ఇగకష్టాలు బాస్తయి, మా అప్పులన్నీ తీర్తయి' అని గంపెడాశ పడినం. పత్తికాయ పేలినట్టు మా బతుకులు పేలిపాయె. మాగోస ఏ దేమునికి ముద్దది?ఏ జంతువుకు ముద్దది?రాజు ఎటు చక్రం తిప్పిండోగాని ఉన్నట్లుండి పత్తి గిరాకీ పడిపాయె. పత్తి ధర పడిపాయె. పత్తి కొనే నాథులే లేకపోయిరి. ఎంతల ఓడలు బండ్లాయె కదా బావా! పత్తిపంట చూసిఎంత మురిసిపోతిమి. ఎన్నాలే మా పొలాలల్ల కాసింది అనుకుంటిమి.పాత అప్పులన్నీ తీర్తయి అనుకుంటిమి. పొలగాళ్లను బాగా సదివిస్తం అనుకుంటిమి. పెళ్ళీడుకొచ్చిన పొల్లల పెళ్ళిళ్ళు చేస్తం అనుకుంటిమి. కడుపునిండ తింటం అనుకుంటిమి. గిట్లా ఒక్కసారే గిరాకీ పడిపోతది అనుకోలే. పాత అప్పులకు కొత్త అప్పులు తోడైతయి అనకోలే. మా బతుకుల నట్టేట మునుగుతయి అనుకోలే..."

"జనం తలచినదే జరిగినదా రాజు ఎందుకు చీమ బావా?... అసలు నీ కష్టాలు రాజు వింటాడని ఇంతదూరం వచ్చావా బావా? నీకు రాజదర్శనం ఎట్లా దొరుకుతుంది అనుకున్నావ్? నువ్వేమన్నా విదేశీ చీమవా? విదేశాల్లో ఉంటున్న స్వదేశీ చీమవా? ప్రపంచ

బ్యాంక్ ప్రతినిధివా? పేరు మోసిన గూండావా? నీకెట్లా రాజదర్శనం దొరుకుతుంది అనుకున్నావు బావా? ఎంత అమాయకుడివి బావా!" అని పిచ్చుక జాలిగా నల్లచీమ వంక చూసింది.

"అయ్యో, మరి ఇప్పుడేం చేయను బావా? విదేశీ చీమనైనా కాకపోతిమి. విదేశాల్లో ఉన్న నల్ల చీమలం కాకపోతిమి, గూండాలం కాకపోతిమి. భూములు, జాగలు గుంజుకునే జులుంగాళ్ళం కాకపోతిమి. మాకు రాజదర్శనం దొరకదా బావా?"

"ఊఁహూఁ..." తల అడ్డంగా తిప్పింది పిచ్చుక.

"ఎట్లా బావా! ఏం చేద్దును?మా నల్లచీమలు గంపెడాశతో నన్ను రాజు దగ్గరికి పంపినై."

"బుద్ధికి బృహస్పతులైన శుకపికాలకే రాజదర్శనం లేదు. రౌద్రాన్ని ప్రదర్శించే ఎర్రచీమలకే రాజదర్శనం లేదు. నల్లబావా, నీకెట్లా రాజదర్శనం దొరుకుతుంది?"

పిచ్చుక ఆ మాట అనేసరికి నల్లచీమకు ఒక ఆలోచన మెరిసింది.

"అయితే బావా, ఒక పనిచేసేదా?" అని పిచ్చుక వంక చూసింది.

"ఏమిటి బావా?"

"ప్రతిపక్షమైన ఎర్రకళ్ళ పులి ఉన్నది కదా.ఆ పులికి మా బాధలన్నీ చెప్పుకుంట. గా పులి అయినా గాండ్రించి అడిగితే రాజు వింటడుకదా!"

"అయ్యో వెర్రిబావా! నీకసలు సంగతి తెలియదు. ఎర్రకళ్ళపులి రాజు ముందటిలా గాండ్రించడం మానేసి ఎంతో కాలమైంది. ఇద్దరికీ ఏ లోపాయకారి సర్దుబాటు జరిగిందో కాని, సింహం రాజు, ఎర్రకళ్ళ పులి స్నేహితులై చెట్టాపట్టాలేసుక తిరుగుతున్నారు."

"అట్లనా బావా..." నిరుత్సాహపడిపోయింది నల్లచీమ.

"వారి స్నేహం నేను కళ్ళారా చూశాను బావా! ఒకసారి సింహంరాజు సుష్టుగా భోంచేసి చెట్టు కింద విశ్రమిస్తుంటే, మంత్రి నక్క అక్కడికి వచ్చింది. నక్కను చూసి సింహంరాజు మొహం ప్రసన్నంగా మారింది. రాజుగారి మొహంలో ప్రసన్నతను చూసి మంత్రి నక్క భయపడింది."

"రాజంటే ఎప్పుడూ ధుధుమలాడ్తూ, కోపంగా కనిపించాలి కాని ప్రసన్నంగా కనిపిస్తాడా! రాజు నవ్వాడు అంటే ఏదో రాజకీయ ఎత్తుగడ వేశాడు అన్నట్టే.... మన నవ్వు గుర్తులేమిటో ఇప్పటికీ నరమానవునికి తెలియవు సుమా! సింహంరాజు మొహంలో

ఆగ్రహం కాక ఆనందాన్ని చూసి మంత్రి నక్క కలవరపడింది. రాజకీయాలు నక్క సొత్తు కదా... నక్క ఎట్లా చెబితే సింహం అట్లా నడవాలి కదా... అది పరిపాలన రివాజు, కోపంగా చూడక ప్రసన్నంగా చూసేసరికి, 'సింహానికి రాజకీయాలు ఒంటబట్టినాయి' అనుకొని జిత్తుల ఎత్తుల రాజకీయాల్లో ఆరితేరిన నక్క కలవరపడి సింహంతో ఇట్లా అంది.

"ఏమిటి రాజా! అలా ఉన్నారేం?"

"వేగుల ద్వారా అంతా విన్నాం మంత్రీ! మీరు ఎర్రకళ్ళ పులికి చెలిమి వల విసిరారట?"

ఆ మాట విని మంత్రి నక్క వినయంగా తల వంచుకుంది.

"భేష్ మంత్రివర్యా భేష్! మీ వంటి చతురులైన మంత్రులు ఉండడం వల్లనే కదా మా పరిపాలన మూడుఎరలు ఆరు చేపలుగా వర్ధిల్లుతోంది. ఇంతకూ ఎర్రకళ్ళ పులికి మా గుహలో విందు ఏర్పాటు ఎప్పుడు?"

"ఎప్పుడో కాదు మహారాజా, ఇంకాస్సేపట్లో ఎర్రకళ్ళ పులి తమ గుహకు వేంచేస్తున్నారు. మిమ్మల్ని తోడ్కొనిపోదానికే వచ్చాను."

"అయితే పద..."

సింహంరాజు పట్టరాని ఆనందంతో గర్జించేసరికి, చెట్టు మీద పిట్టలం భయంతో ఎగిరి పారిపోయాం...

నేను మాత్రం ఎగిరి ఎగిరి సింహంరాజు గుహ దగ్గరికి వచ్చి ఎర్రకళ్ళ పులి గుహలోకి వెళ్ళడం కళ్ళారా చూశాను. సింహంరాజు స్వయంగా ఎర్రకళ్ళపులిని ఆహ్వానించడం చూశాను."

"అట్లనా బావా! దీనుల పక్షాన నిలిచే ప్రతిపక్షమే లేదా" అని వాపోయింది నల్లచీమ.

అంతలో గుహకు పహారా కాచే వేటకుక్క వచ్చి నల్లచీమను, పిచ్చుకను దూరంగా తరిమేసింది.

నల్లచీమ కాళ్ళీడ్చుకొంటూ, మెల్లమెల్లగా ఇంటిదారి పట్టింది.

తమ ప్రతినిధి తెచ్చే సహాయ వార్త కోసం కళ్ళల్లో వత్తివత్తులు వేసుకొని ఎదురు చూస్తున్న నల్లచీమలు...ప్రతినిధి నల్లచీమ తిరిగి వచ్చి చెప్పినదంతా విని హతశులై పోయాయి.

పాత అప్పులకు కొత్త అప్పులు తోడై, భయంతో నల్లచీమలు వజవజ వణికిపోయాయి.

తమ ఆశల పుట్టల్ని రాజకీయ పాములు ఆక్రమించుకునేసరికి అనాథలై చీమలు అల్లాడిపోయాయి.

తమ గోడు వినే నాథులు లేక నల్లచీమలు విలవిలలాడి, తల్లడిల్లిపోయాయి.

భవిష్యత్తు చీకటి, బతుకు భారమై, అప్పుల బాధలు, ఆకలికి తాళలేక ఒక్కొక్క నల్లచీమ ఆత్మహత్య చేసుకోసాగింది.

ఆ వార్త మెల్లమెల్లగా పాకి సింహంరాజు చెవిన పడింది. అందుకు సింహంరాజు కలవరపడలేదు. కలతపడలేదు. ఆఫ్టరాల్ నల్లచీమలు కదా!

కొద్దిరోజుల తరువాత మంత్రి నక్క మోసుకు వచ్చిన వార్త విని మాత్రం సింహంరాజు కలవరపడి వెంటనే సభను ఏర్పాటు చేశాడు.

మంత్రి నక్క మోసుకు వచ్చిన వార్త ఏమిటంటే, చుట్టుపక్కల నాలుగు అడవులకు తమ అడవిలోని నల్లచీమలు ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నాయని తెలిసిపోయింది. అది పెద్ద తలవంపుగా తలచి రాజు ఆ సభను ఏర్పాటు చేశాడు.

అడవిలోని జంతువులు, పక్షులు, కీటకాలన్నీ తమ ప్రతినిధులను సభకు పంపించాయి. 'ఇకనైనా తమ కష్టాలు సమసిపోతాయి. తమ బతుకుల్లో ముసురుకొన్న చీకటి తొలగిపోతుంది' అని ఆశపడ్డాయి నల్లచీమలు. ఆశలు వాటికి వీడని నేస్తాలు. ఎండమావులు అంతే!

మిగతా పశుపక్ష్యాదులు కూడా నల్లచీమలను రక్షించేందుకు సింహంరాజు గారు ఏవో పథకాలు సభలో ప్రవేశపెడ్తారు అనుకున్నాయి.

సభకు చేరుకున్న తరువాత కాని వాటికి తెలియలేదు అది 'సంతాప సభ' అని!

***

మన అడవిలోని మన సహోదరులు... మన ఆప్తులు... మన ఆత్మీయులు... మన... మన నల్లచీమలు చేసుకుంటున్న ఆత్మహత్యల వార్త విని మన సింహంరాజుగారు ఎంతో ఇదైపోయారు. ఆహారం, నీళ్ళు ముట్టక కుంగి క్రుశించిపోయారు. ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న మన... మన... నల్లచీమల ఆత్మశాంతికి ఈ సంతాప సభ ఏర్పాటు చేశారు అని మంత్రి నక్క ప్రసంగించిన తరువాత సింహంరాజుగారు గద్గద స్వరంలో ఇలా అన్నారు -

"నా మాట మన్నించి మీరంతా ఈ సంతాపసభకు తరలి వచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను... ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న మన నల్లచీమల ఆత్మలకు శాంతికలుగజేయవలసిందిగా ఆ దేవునికి తెలియజేసుకుంటున్నాను. చనిపోయిన మన... మన... మన... నల్లచీమలకు సంతాప సూచకంగా నేను రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటిస్తున్నాను. మీరు కూడా అదేవిధంగా పాటించాలని తెలియజేసుకుంటున్నాను..."

వెంటనే సభాసదులంతా లేచి నిల్చున్నారు. చీమ చిటుక్కుమన్నా వినిపించేంత నిశ్శబ్దం చోటు చేసుకుంది. రాజుగారు రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించేసరికి... అందరూ పాటించారు.

నల్లచీమకు మాత్రం కడుపులో పేగులవిసిపోతున్నాయి. 'అయ్యో! ఈ మౌనం వల్ల మాకు ఒరిగేదేమిటి? సంతాప సభ వల్ల మాకు కలిగే ప్రయోజనమేమిటి?' అని వాపోయింది.

సభ మరునాటికి వాయిదా పడింది. మరునాటి సభ అజెండా ఏమిటంటే, ఆత్మహత్యలకు సంతాపంగా రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించిన సింహంరాజు గారికి అభినందన.

మంత్రి నక్క నిలువెత్తు పుష్పహారాలంత అభినందనల వాక్కులతో సింహం రాజుగారిని ముంచెత్తింది.

మిగతా మంత్రులదీ అదే వరస! రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించిన రాజుగారి ఔదర్యాన్ని కొనియాడుతూ జోరైన ప్రశంసల వర్షం కురిపించాయి.

వింటున్న నల్లచీమకు ఒళ్ళు మండిపోతోంది. తన ప్రతిఘటనను ఎలా తెలపాలో తెలియక తనలో తానే ఉడికిపోతున్నది.

అంతలో ఎర్రకళ్ళ పులి లేచింది ప్రసంగించడానికి.

నల్లచీమ ఆశగా ఎర్రకళ్ళ పులి వంక చూసింది. 'ఈ మౌనాల వల్ల, సంతాప సభల వల్ల నల్లచీమలకు ఒరిగేదేమిటి?' అని ఎర్రకళ్ళ పులి గాండ్రించి అడుగుతుంది. అనుకుంది. నల్లచీమలు ఆత్మహత్యలు చేసుకోకుండా వ్యవసాయరంగంలో మనం తక్షణమే ప్రవేశపెట్టే పథకాలు ఏమిటని నిలదీస్తుంది అనుకుంది.

కానీ... ఎర్రకళ్ళ పులి కూడా... కూడా... రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించిన సింహంరాజుగారి ఔదార్యాన్ని అలసిపోయేదాకా పొగిడి, పొగిడి, పొగిడింది.

ఎర్రకళ్ళ పులి ఉపన్యాసం విన్న సభలోని పశుపక్ష్యాదులు సిగ్గుతో తలలు వంచుకున్నాయి.

ఇది ఎర్రకళ్ళ పులేనా! జనం పక్షాన నిలిచే పులేనా అని ఆశ్చర్యపోయాయి.

పాలితుల పక్షాన నిలిచే ఎర్రకళ్ళ పులికి పాలక వర్గంతో నేస్తమా!

వాటికి ఆ దుష్ట సమాసం ఒక పట్టాన అర్థమైంది కాదు.

నల్లచీమ ఒళ్ళు సలసల కాగిపోతోంది. తలనించి ఆవిర్లు లేస్తున్నాయి.

'ఇదంతా దగా... మోసం...పచ్చిమోసం' అని బిగ్గరగా అరవాలని ఉంది. కానీ, తన గొంతుకు అంతటి గాంభీర్యం ఉందా?

గాండ్రించవలసిన పులి పిల్లి కూతలు కూస్తుంటే...చిటుక్కుమనే తన గొంతు బాంబులా పేలేదెట్టా? అంతటి శక్తి తనకెట్లా వస్తుంది? మాయమాటలు వల్లిస్తున్న రాజు గుండెలో అదురు పుట్టించే గొంతు తనకెట్లా వస్తుంది?

ఏ అస్త్రాలూ, శస్త్రాలూ లేని నల్లచీమకు ఒకే ఒక ఉపాయం తోచింది. తన ప్రతిఘటనను పొగడ్తరూపంలో ఇట్లా చెప్పింది:

"... నల్లచీమల ఆత్మహత్యలకు చలించి... మహారాజుగారు రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించి సంతాపం ప్రకటించినందుకు కృతజ్ఞతలు. ఇటువంటి విశాల హృదయం గల సింహం మహారాజుగారు ఆత్మహత్య చేసుకున్నప్పుడు అందుకు ప్రతిగా మా నల్లచీమలన్నీ అయిదు నిమిషాలు మౌనం పాటించి తమ కృతజ్ఞతలు ప్రకటించుకుంటాయని మీ అందరికీ సవినయంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను..."

అవి వినడానికి మామూలు మాటాల్లాగే ఉన్నా... మంత్రి నక్క గుండెల్లోనూ, సింహంరాజుగారి గుండెల్లోనూ బాంబుకంటే బలంగా పేలాయి.

ఆ మాటల్లోని విమర్శనాస్త్రం సింహంరాజుగారు జీవితాంతం కుమిలిపోయే గాయాన్ని చేసింది. ప్రజలపక్షాన నిలిచే పెద్దల మెదళ్ళకు పట్టిన చీడను దులిపి, కర్తవ్యాన్ని ప్రబోధించింది.

(ఇండియా టుడే 15-9-98)